

ושמונה תבות, שהוא שלמות הכל ועקר השרשים.

בא ראה, גוף העץ - אנ"י, אל"ף נו"ן יו"ד. ראש של כל ענפי העץ - וה"ו. והרי התעוררו החברים, כלל של ענפים וגוף ושרש בארבעים ושמונה תבות. והרי נרשם בשלשה עולמות עליונים ובשלשה עולמות תחתונים.

בגדרו - קדוש קדוש קדוש ה' צבאות. קדוש למעלה, קדוש באמצע, קדוש למטה. קדוש חסד, קדוש גבורה, קדוש תפארת. וכלם נחקקו בשבעים ושנים, כמו שנאמר. ברוך הוא, ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים אמן.

אמר רבי יצחק, בשעה שהיו ישראל שרויים על הים, ראו כמה אוכלוסים, כמה חילות, וכמה מחנות מלמעלה ומלמטה, וכלם בכנוס על ישראל. התחילו בתפלה מתוך צרתם.

באותה השעה ראו ישראל צרות מכל הצדדים: הים בגליו שעולים לפניהם. מאחוריהם כל אותם אוכלוסים, כל אותם מחנות מצרים. מעליהם כמה קטגורים. התחילו צווחים לקדוש ברוך הוא.

אז פתוב, ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי. ושנינו בספרא דצניעותא, אלי דוקא, הכל תלוי בעתיק. באותה השעה נגלה העתיק הקדוש, ונמצא רצון בכל העולמות העליונים, ואז האור של הכל האיר.

אמר רבי יצחק, אז, כשהכל מאיר כאחד, ועשה הים מנהגים עליונים, ונמסרו בידו עליונים ותחתונים. ולכן קשה לפני הקדוש ברוך הוא הכל כמו קריעת ים סוף. והכל כף פרשוה.

ואתפליל בארבעין ותמניא תיבותא, דאיהו שלימו דכלא, ועקרא דשרשין.

תא חזי, גופא דאילנא, אנ"י אל"ף נו"ן יו"ד. רישא דכל ענפי אילנא, וה"ו. (וה"ו) והא אתערו חבריא, כללא דענפין ונופא ושרשא, בארבעין ותמניא תיבין. והא אתרשים בתלת עלמין עלאין, ובתלת עלמין תתאין.

לקבליה, קדוש קדוש קדוש ה' צבאות. קדוש לעילא. קדוש באמצעיתא. קדוש לתתא. קדוש חסד. קדוש גבורה. קדוש תפארת. וכלהו בשבעין ותריין אתגליפו, כמה דאתמר. בריך הוא, בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמין אמן.

אמר רבי יצחק, בשעתא דשרו ישראל על ימא, חמו לכמה (דף נ"ב ע"ב) אכלוסין, לכמה חילין, לכמה משיריין, מעילא ותתא, וכלהו בכנופיא עלייהו דישראל, שריאו בצלו מגו עאקו דלהון.

ביה שעתא, חמו ישראל עאקו מפל סטריין, ימא בגלוהי דזקפן קמיהו. בתרייהו, כל אינון אכלוסין, כל אינון משיריין דמצרים, לעילא עלייהו כמה קטיגורין. שריאו צווחין לקודשא בריך הוא.

בדין פתיב, ויאמר יי' אל משה מה תצעק אלי. ותאנא בספרא דצניעותא, אלי דייקא, בעתיקא תליא כלא. ביה שעתא אתגלי עתיקא קדישא, ואשתכח רעוא בכלהו עלמין עלאין, בדין נהירו דכלא, אתנהיר.

אמר רבי יצחק, בדין, פד אתנהיר כלא כחדא, ועביד ימא נימוסין עלאין, ואתמסרו בידוי עלאין ותתאין. ובגיני כף, קשיא קמי קדשא בריך הוא כלא, פקריעת ים

מה הטעם? משום שקריעת ים סוף תלויה בעתיק.

אמר רבי שמעון, יש אילת אחת ברקיע, והקדוש ברוך הוא עושה הרבה בשבילה. בשעה שהיא צוחת, הקדוש ברוך הוא שומע את הצרה שלה ומקבל קולה, וכשהעולם צריך לרחמים, היא נותנת קולות, והקדוש ברוך הוא שומע את קולה, ואז חס על העולם. זהו שכתוב (תהלים מב) כִּאֵיל תִּעְרֹג עַל אַפְיָקֵי מַיִם.

וכשרוצה להוליד, היא נסתרת מכל הצדדים, ואז באה ושמה ראשה בין ברקיע, וצוחת ומרימה קולות, והקדוש ברוך הוא חס עליה, ומזמן כנגדה אותה נחש אחד, ונושף בערונה, ופותח אותה וקורע לה אותו מקום, ומולידה מיד. אמר רבי שמעון, בדבר הזה אל תשאל ואל תנסה את ה', וכך דווקא.

וישע ה' ביום ההוא את ישראל וגו', וירא ישראל את מצרים מת. אותו שליט ממנה על המצרים הראה להם הקדוש ברוך הוא שמעביר אותו בנהר דינור, שהיה בשפת הים הגדול. מת, מה הטעם מת? כמו שבארנו, שהעבירו אותו משלטונו.

וירא ישראל את הים הגדול וגו'. רבי חייא אמר, כאן השתלמה הים וכל האצבעות, ונשתלמה הים, שנכללה בו בימין. שפך שנינו, הכל נכלל בימין ותלוי בימין, זהו שכתוב 'ימין ה' נאדרי בכח ימין ה' תרעץ אויב.

ואמר רבי יצחק, לא מצאתי מי חזק לבו לפני הקדוש ברוך הוא כמו פרעה. אמר רבי יוסי, סיחון ועוג גם כן. אמר לו, לא כן!

סוף, וכלא הכי אוקמוה. מאי טעמא. בגין דקריעת ים סוף בעתיקא תלייא.

אמר רבי שמעון, חד איילתא אית בארעא, וקודשא בריך הוא עביד סגיא בגינה, בשעתא דהיא צוחת, קדשא בריך הוא שמע עאקו דילה, וקביל קלה. וכד אצטריך עלמא לרחמי למיאי, היא יהבת קלין, וקודשא בריך הוא שמע קלה, וכדין חייס על עלמא, הדא הוא דכתיב, (תהלים מב) כִּאֵיל תִּעְרֹג עַל אַפְיָקֵי מַיִם.

וכד בעיא לאולדא, היא סתימא מפל סטרין, כדין אתיאי ושויותא רישא בין ברקעא, וצוחת ורמת קלין, וקודשא בריך הוא חייס עליה, וזמין לקבלה חד נחש, ונשיך בערייתא דילה, ופתח לה, וקרע לה ההוא אתר, ואולידת מיד. אמר רבי שמעון בהאי מלה, לא תשאל ולא תנסה את יי', והכי דייקא.

וישע יי' ביום ההוא את ישראל וגו', (שמות יד) וירא ישראל את מצרים מת, ההוא שלטנא ממנא דמצראי, אחמי לון קדשא בריך הוא, דאעבר ליה, בנהר דינור, דהיה בשפתא דימא רבא. מת, מאי טעמא מת. כמה דאוקמוה, דאעברו ליה, מההוא שלטנותא דילה.

וירא ישראל את הים הגדול וגו'. (שמות יד) רבי חייא אמר, הכא אשתלים ידא, וכלהו אצבעאן, ואשתלים ידא, דאתכליל ביה בימינא, דהכי תנינן, פלא בימינא אתכליל, ובימינא תליא, הדא הוא דכתיב, ימין ה' נאדרי בכח ימין ה' תרעץ אויב.

ואמר רבי יצחק, לא אשפחנא, מאן דאתקיף לביה, לגביה קדשא בריך הוא, כפרעה. אמר רבי יוסי, סיחון ועוג הכי נמי.